

بررسی مناقشه‌ای قدیمی درباره ارتباط دستمزد کارگران با افزایش تورم در کشور دستمزدی که همچنان از تورم جامانده است

نسخه دولت برای نجات مستأجران جواب می‌دهد؟
افزایش ۸۰ درصدی قیمت مسکن رشد ۱۰۰ درصدی اجاره‌بها

صفحه ۸

صفحه ۵

رهبر انقلاب در پیامی به مناسبت هفته قوه قضاییه تاکید کردند

احقاق حقوق ملت

احقاق حقوق تضییع شده ملت ایران در جنایات تجاوز کاران جهانی در سال‌های ۱۴۰۴ و ۱۴۰۵ از مهم‌ترین مسائل است

صفحه ۲

آینده بازار جهانی تا پایان ۲۰۲۶ چگونه خواهد بود؟

طلا در دوراهی

رکوردهای تازه یا بازگشت به تعادل

۲

«تعادل» روند معاملات بازار سهام را بررسی می‌کند

عقب نشینی شاخص کل بورس

شاخص‌های بازار سهام تغییر مسیر دادند و در دومین روز کاری هفته شاهدان بودیم که این شاخص هارخت سرخ بر تن کردند و شرایط خوبی نداشتند، شاخص کل بورس در محدوده ۵ میلیون واحدی به استراحت نشست تا دوباره زمینه رشد خود را برای روزهای آتی فراهم سازد. عوامل بسیاری در این روند بازار تأثیر داشته‌اند؛ اخبار سیاسی بازار گرفته تا افزایش نرخ دلار، اما کارشناسان عقیده دارند که این متغیرها دست‌به‌دست یکدیگر داده‌اند تا شاخص استراحت بیشتری داشته و بتواند در روزهای آتی مجدد روند صعودی داشته باشد. تغییر وضعیت سیاسی در خصوص مذاکرات و توافق، همچنین افزایش نرخ بهره در دست‌به‌دست یکدیگر دادند. **صفحه ۴ را بخوانید**

از بازنگری در شیوه قیمت‌گذاری تا مطالبه برای رقابتی شدن بازار

افزایش قیمت خودرو وزیر ذره‌بین مجلس

تعادل | در حالی که افزایش اخیر قیمت خودرو با واکنش گسترده مصرف‌کنندگان همراه شده، نمایندگان مجلس با وجود تأکید بر قانونی بودن افزایش قیمت در صورت تصویب شورای رقابت، معتقدند زمان اجرای این تصمیم مناسب نبوده است. آنان با انتقاد از تدابیر دولتی، قیمت‌های نامتعارف، بر ضرورت اصلاح نظام قیمت‌گذاری، تسهیل واردات خودرو و ایجاد فضای رقابتی در بازار تأکید کرده‌اند. موضوعی که هم‌زمان با اعلام سازمان حمایت درباره بازنگری در شیوه قیمت‌گذاری خودرو، بار دیگر برنده اصلاح ساختار بازار خودرو در کانون توجه قرار داده است. **صفحه ۷ را بخوانید**

یادداشت - ۴

تفاهم و بازارهای ایران

تفاهم‌هایی که بین ایران و امریکا کماشده یک توافق نسبتاً خوب و جامع است. از این پس باید مسئولان تمام توان خود را برای اجرایی شدن آنچه امریکایی‌ها قرار گذاشته‌اند به کار گیرند. این تفاهنامه به نظر من یک برد بزرگ برای کشور محسوب می‌شود که اولین نتایج آن هم رفع تحریم‌های نفتی، به‌مدت دو ماه بود. در این ۶۰ روزه می‌توانیم به هر کشوری که بخواهیم نفت خام، فرآورده‌های نفتی و محصولات پتروشیمی صادر کنیم، اما مهم‌است که سریعاً از حاصل صادرات را وصول کنیم.

مر تاشیرو

صورت آزادسازی این اموال مهم است. اما بازارش از این دلارها ژ ذنه‌ی روانی است که آزادسازی آن ایجاد می‌کند. اگر دولت بتواند در یک فرآیند میان‌مدت و بلندمدت این پیام را به جهان مخابره کند که اقتصاد ایران در یک وضعیت قابل وصول قرار گرفته به تدریج حجم سرمایه‌ها وارد کشور خواهد شد. ایجاد یک اقتصاد ثابت می‌تواند آثار بسیار خوبی بر بازارها بگذارد. به‌طور مثال در بازارهای ارز، خودرو، مسکن و اجاره‌بها را می‌شد ایجاد کرد. همچنین کاهش کالاهای اساسی نیز کاهش می‌یابد. برای دولت که توانمندی‌ها را انجام دهد، این است که ذخایر استراتژیک و کالاهایی که عموم مردم استفاده می‌کنند را افزایش دهد و بدین ترتیب تورم این کالاها را کنترل کند. علاوه بر این دولت، برخی ترستی‌ها می‌گویند نمی‌توانیم به‌خاطر تحریم پول‌های خود را به کشور برگردانیم. اگر این تحریم‌ها برداشته شود، منابع قابل توجه ارز وارد کشور خواهد شد که در کنترل قیمت ارز بسیار اثرگذار است. ایجاد یک صندوق قابل وصول و قابل معامله باعث جذب سرمایه‌ها خواهد شد. باید بتوانیم سرمایه‌های فرارمنطقه‌ای را جذب کنیم. این سرمایه‌ها در مقابل بحران‌ها مانع ایجاد می‌کنند و یک امتیاز بزرگ برای کشور خواهد بود. تجربه جنگ رمضان نشان داد باید به سرمایه‌های امنیت زیرساخت‌های انرژی، آب، برق و گاز و همچنین تقویت سیستم بانکی کشور توجه جدی داشته باشیم. بانک‌ها می‌توانند با نگاه بلندمدت و مبتنی بر اولویت‌های توسعه‌ای عمل کنند. این منابع می‌تواند به فرصتی برای اصلاح ساختار اقتصادی و تقویت رشد پایدار تبدیل شود. اما اگر تجربه‌های گذشته تکرار شود، احتمال آن وجود دارد که یک فرصت دیگر نیز بدون دستاوردهای پایدار از دست برود.

هدایت شود؛ پروژه‌هایی که ظرفیت تولیدی اقتصاد را افزایش می‌دهند و رشد بلندمدت ایجاد می‌کنند. توسعه شبکه حمل‌ونقل، بنادر، راه‌آهن، زیرساخت‌های انرژی و صنایع پیشرفته از جمله حوزه‌هایی هستند که می‌توانند موتور رشد اقتصادی باشند. در کنار این موارد، سرمایه‌گذاری در بخش‌هایی مانند کشاورزی مدرن، صنایع دارویی، فناوری‌های نوین و اقتصاد دانش‌بنیان نیز می‌تواند به کاهش وابستگی اقتصادی و خرافه‌روی کمک کند.

در عین حال، مساله شفافیت و نظارت نیز اهمیتی اساسی دارد. تجربه‌های مختلف نشان داده است که در صورت نبود نظارت موثر، منابع مالی بزرگ می‌تواند به سرعت در شبکه‌های پیچیده فساد و رانت جاری‌های ایران یا ورود سرمایه‌های جدید به اقتصاد کشور مطرح می‌شود. همان‌طور که در تاریخ دوباره مطرح است: اگر منابع مالی قابل توجهی وارد اقتصاد شود، چگونه باید از آن استفاده کرد؟ تجربه گذشته نشان می‌دهد که نخستین شرط موفقیت، داشتن برنامه‌ای شفاف و بلندمدت برای تخصیص منابع است. بدون چنین برنامه‌ای، ورود پول‌های سزرگ می‌تواند به جای تقویت تولید، به گسترش رانت و فساد منجر شود. به همین دلیل بسیاری از کارشناسان تأکید می‌کنند که منابع احتمالی باید به سمت پروژه‌های زیرساختی و مولد

می‌تواند ساختار اقتصادی کشورها را دچار اختلال کند، تولید داخلی را تضعیف کند و زمینه‌های فساد و رانت را گسترش دهد. اقتصاد ایران نیز در طول یک قرن گذشته تا حد زیادی با چنین چالشی روبه‌رو بوده است. اتکای شدید به درآمدهای نفتی باعث شد ساختار اقتصادی کشور به تدریج تک‌محصولی شود و بخش بزرگی از بودجه عمومی دولت به درآمد نفت وابسته بماند. همین وابستگی سبب شد که هر زمان قیمت نفت افزایش پیدا کند، منابع مالی قابل توجهی وارد اقتصاد شود، اما در بسیاری از موارد این منابع به جای سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها، صرف‌هزینه‌های جاری شود. در دوره پس از جنگ تحمیلی، تلاش‌هایی برای تغییر این مسیر صورت گرفت. در دوران موسوم به سازندگی، برنامه‌ریزی‌هایی برای استفاده از درآمدهای نفتی در پروژه‌های زیرساختی انجام شد. از توسعه راه‌آهن و بنادر گرفته تا گسترش شبکه‌های حمل‌ونقل و برخی صنایع مادر. در همان سال‌ها این دیدگاه شکل گرفت که درآمد نفت نباید صرف هزینه‌های جاری دولت شود، بلکه باید در طرح‌های توسعه‌ای مولد سرمایه‌گذاری شود. در ادامه همین رویکرد، ایده ایجاد صندوق‌های ذخیره ارزی نیز مطرح شد تا بخشی از درآمدهای نفتی برای نسل‌های آینده یا پروژه‌های سرمایه‌ی ذخیره شود. هدف این بود که

از زمانی که نفت در آغاز قرن بیستم به عنوان یک منبع راهبردی در جهان شناخته شد، نقش آن در سیاست و اقتصاد بین‌الملل به‌شدت افزایش یافت. در ایران نیز کشف نفت در مسجدسلیمان نقطه عطفی در تاریخ اقتصادی کشور بود. در همان سال‌ها ویسنتون چرچیل که در آن زمان در دولت بریتانیا مسوولیت داشت، تصمیمی گرفت که اهمیت نفت را در معادلات قدرت جهانی تثبیت کرد: تغییر سوخت ناوگان دریایی بریتانیا از زغال سنگ به نفت. این تصمیم نه تنها کارایی ناوگان نظامی را افزایش داد، بلکه مفهوم «امنیت انرژی» و نیز واردات‌های سیاسی و اقتصادی جهان کرد.

از آن زمان به بعد، کشورهای دارای منابع نفت و گاز به کانون توجه قدرت‌های جهانی تبدیل شدند. اما در کنار اهمیت راهبردی این منابع، اقتصاددانان به تدریج درباره پیامدهای منفی وابستگی به نفت نیز هشدار دادند؛ پدیده‌ای که بعدها با مفاهیمی مانند «تفرین منابع» یا «بیماری هلندی» شناخته شد. بر اساس این نظر، بهره‌ور و گسترده درآمدهای نفتی

محمود خاتمی

در تاریخ اقتصادی کشور بود. در همان سال‌ها ویسنتون چرچیل که در آن زمان در دولت بریتانیا مسوولیت داشت، تصمیمی گرفت که اهمیت نفت را در معادلات قدرت جهانی تثبیت کرد: تغییر سوخت ناوگان دریایی بریتانیا از زغال سنگ به نفت. این تصمیم نه تنها کارایی ناوگان نظامی را افزایش داد، بلکه مفهوم «امنیت انرژی» و نیز واردات‌های سیاسی و اقتصادی جهان کرد.

یادداشت - ۳

پول‌های آزاد شده ایران کجا خرج می‌شود؟

ورود سرمایه‌های بزرگ لزوماً به رشد پایدار منجر نمی‌شود. به‌طور کامل مورد استفاده قرار نگرفت. بخش مهمی از منابع به هزینه‌های جاری یا طرح‌های اختصاص یافت که اثر بلندمدت محدودی بر ظرفیت تولید و بهره‌وری اقتصاد داشت. همین تجربه تاریخی باعث شده است که امروز نیز نگاه‌ها پیش از هر زمان دیگری متوجه نحوه مدیریت احتمالی منابع جدید باشد. در واقع مساله اصلی نه صرفاً میزان پول در دسترس، بلکه کیفیت برنامه‌ریزی برای استفاده از آن است. اگر قرار باشد منابع آزاد شده یا سرمایه‌گذاری‌های خارجی وارد اقتصاد ایران شود، مهم‌ترین وظیفه دولت طراحی یک نقشه راه دقیق برای تخصیص این منابع است. نقشه‌ای که اولویت‌های واقعی اقتصاد کشور را مشخص کند. یکی از مهم‌ترین این اولویت‌ها، توسعه زیرساخت‌هاست. اقتصاد ایران در بسیاری از حوزه‌های زیرساختی با چالش‌های جدی روبه‌رو است. از شبکه حمل‌ونقل و لجستیک گرفته تا زیرساخت‌های انرژی، آب‌فناوری و ارتباطات. سرمایه‌گذاری در این بخش‌ها نه تنها ظرفیت تولیدی اقتصاد را افزایش می‌دهد، بلکه زمینه را برای جذب سرمایه‌گذاری‌های بعدی نیز فراهم می‌کند. تجربه بسیاری از کشورهای در حال توسعه نشان می‌دهد که بدون تقویت زیرساخت‌ها،

برای ایجاد تحولات ساختاری در اقتصاد ایران، توسعه کامل مورد استفاده قرار نگرفت. بخش مهمی از منابع به هزینه‌های جاری یا طرح‌های اختصاص یافت که اثر بلندمدت محدودی بر ظرفیت تولید و بهره‌وری اقتصاد داشت. همین تجربه تاریخی باعث شده است که امروز نیز نگاه‌ها پیش از هر زمان دیگری متوجه نحوه مدیریت احتمالی منابع جدید باشد. در واقع مساله اصلی نه صرفاً میزان پول در دسترس، بلکه کیفیت برنامه‌ریزی برای استفاده از آن است. اگر قرار باشد منابع آزاد شده یا سرمایه‌گذاری‌های خارجی وارد اقتصاد ایران شود، مهم‌ترین وظیفه دولت طراحی یک نقشه راه دقیق برای تخصیص این منابع است. نقشه‌ای که اولویت‌های واقعی اقتصاد کشور را مشخص کند. یکی از مهم‌ترین این اولویت‌ها، توسعه زیرساخت‌هاست. اقتصاد ایران در بسیاری از حوزه‌های زیرساختی با چالش‌های جدی روبه‌رو است. از شبکه حمل‌ونقل و لجستیک گرفته تا زیرساخت‌های انرژی، آب‌فناوری و ارتباطات. سرمایه‌گذاری در این بخش‌ها نه تنها ظرفیت تولیدی اقتصاد را افزایش می‌دهد، بلکه زمینه را برای جذب سرمایه‌گذاری‌های بعدی نیز فراهم می‌کند. تجربه بسیاری از کشورهای در حال توسعه نشان می‌دهد که بدون تقویت زیرساخت‌ها،

در هفته‌های اخیر بحث‌هایی درباره آزادسازی بخشی از دارایی‌های مسدود شده ایران در خارج از کشور مطرح شده است. برخی برآورد‌ها از رقمی در حد صدها میلیارد دلار سخن می‌گویند و هم‌زمان از شکل‌گیری یک صندوق سرمایه‌گذاری بزرگ با مشارکت کشورهای مانند عربستان، امارات و قطر نیز نام برده می‌شود که گفته می‌شود حجمی در حدود ۳۰۰ میلیارد دلار خواهد داشت. صرف‌نظر از صحت و دقت این ارقام، چنین موضوعی یک پرسش اساسی را در برابر سیاستگذار اقتصادی ایران قرار می‌دهد: اگر منابع مالی قابل توجهی وارد اقتصاد کشور شود، چگونه باید از آن استفاده کرد؟

علی قنبری

تعدادی از این نیز تجربه دسترسی به منابع مالی گسترده را داشته است. در سال‌های میانی دهه ۱۳۸۰ و اوایل دهه ۱۳۹۰، هم‌زمان با افزایش چشمگیر قیمت نفت، درآمدهای ارزی کشور به شکل قابل توجهی افزایش یافت. برآوردها نشان می‌دهد مجموع درآمدهای نفتی آن دوره به صدها میلیارد دلار رسید. با این حال بسیاری از اقتصاددانان معتقدند آن فرصت

از در این بین بسیار اهمیت دارد. اگر دلار در محدوده ۱۶۰ هزار تومان ثابت بماند، صادرات نفتی و غیرنفتی ما در وضعیت معمول خود باشد به تدریج می‌توانیم منابع صادراتی را در بخش‌های عمرانی سرمایه‌گذاری کنیم. اگر در بخش‌های عمرانی سرمایه‌گذاری شود، بخش‌های تولیدی و خدمات نیز راه می‌افتد.

به شماره ۳۲۰۰۵۳۲۰ در دسترس شماست

مخاطبان عزیز می‌توانند نظر‌ها، انتقادات و پیشنهاد‌های خود در مورد مطالب مختلف روزنامه را با ذکر جزئیات به این سامانه پیامک نمایند.

سامانه پیامکی روزنامه تعادل